2015-05-05

TJÄNSTESKRIVELSE AFN 2014/128-040

Arbets- och företagsnämnden

Tertialbokslut I

Förslag till beslut

- 1. Arbets- och företagsnämnden beslutar fastställa bokslut för tertial 1 år 2015.
- Arbets- och företagsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa det kompletterande strategiska målet "Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige där nyanlända ses som en tillgång och ges stöd till en effektiv integration" för år 2015.

Sammanfattning

Utfallet för perioden januari till april uppvisar ett utfall på 57,1 miljoner kronor. En negativ avvikelse på 0,8 miljoner kronor jämfört med periodiserad budget. Årets utfall prognostiseras till 168,7 miljoner kronor, en negativ avvikelse med 0,2 miljoner kronor jämfört med budget.

Skillnaden jämfört med föregående prognos (-5,2 miljoner kronor) är dels den positiva avvikelsen på flyktingmottagandet (3,7 miljoner kronor) samt en mer positiv prognos för avvikelsen för verksamheterna svenska för invandrare (0,9 miljoner kronor) och ekonomiskt bistånd (0,5 miljoner kronor).

Under perioden har 58 procent av kunderna som beviljats jobbpeng uppnått egen försörjning efter avslutad insats av kommunen. Även resultaten av beständigheten sex månader efter avslutad insats är goda (63 procent) samt kunderna inom arbetsmarknadsdelen är relativt nöjda (69 procent). Antal hushåll som söker ekonomiskt bistånd har minskat under perioden jämfört med samma period 2014, samtidigt är genomsnittstiden i ekonomiskt bistånd 349 dagar.

Under april 2014 till mars 2015 har 949 hushåll uppburit ekonomiskt bistånd i Nacka, varav 25 procent är hushåll med barn.

Sex ensamkommande barn har anvisats under 2015 och tio vuxna och barn har kunnat erbjudas boende utifrån överenskommelsen kring nyanlända.

Resultaten inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ligger kvar på en fortsatt hög nivå med resultat på 85 procent samtidigt som resultaten inom svenska för invandrare har fortsatt stora utmaningar. Vägledning som metod för ungdomar i riskzonen har varit framgångsrik under perioden och fjorton unga har återgått i studier eller börjat arbeta.

Ärendet

Nytt strategiskt mål

I mars genomfördes ett seminarium med nämnden. Ett av syftena vara att vaska fram väsentliga områden för de tillkommande ansvarsområdena ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande. Kopplat till detta har direktören för arbete och fritid i uppdrag, från nämnden, att föreslå strategiska mål för dessa områden.

Nytt strategiskt mål föreslås vara:

 Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige där nyanlända ses som en tillgång och ges stöd till en effektiv integration

Kopplat till detta strategiska mål och identifierade väsentliga områden föreslås att förslag till reviderade nyckeltal och tillhörande målvärden för år 2015 beslutas på nästkommande nämndsammanträde.

Bra

Verksamhetsresultat

Både efterfråge- och utbudssidan behöver stärkas på arbetsmarknaden

Stockholmsregionen ligger relativt bra till i ett europeiskt perspektiv vad gäller högre utbildning och andel sysselsatta. Stockholmsregionen har en hög andel av befolkningen med eftergymnasial utbildning i jämförelse med andra storstadsregioner i Europa. Flera av Stockholmsregionens universitet finns representerade på rankinglistor över världens bästa lärosäten. Andelen sysselsatta är högre i Stockholmsregionen än flera jämförbara europeiska storstadsregioner.

Det finns likväl områden där Stockholmsregionen presenterar sämre vid europeiska jämförelser. Företagandet är förhållandevis lågt i Stockholmsregionen i ett europeiskt perspektiv. Andra exempel är svaga resultat i grund- och gymnasieskolan, den bristande integrationen av utrikes födda och ungdomsarbetslösheten som är högre i Sverige och Stockholmsregionen än i många europeiska länder. Bland ungdomarna är det både de arbetssökande och de som varken studerar eller arbetar som är i behov av insatser. Vad gäller utrikes födda skiljer det sig både beroende på födelseland men också beroende på kön där det tar längre tid för utrikes födda kvinnor att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden än för män. Andra sårbara grupper som möter svårigheter på arbetsmarknaden är långtidssjukskrivna och funktionsnedsatta. En annan utmaning handlar också om att skapa nya arbetstillfällen, bland annat genom att öka företagandet och entreprenörskapet. Inom detta område finns även skillnader mellan könen, där män i högre grad startar fler företag än kvinnor.

Ny jobbpeng från 1 januari

Från 1 januari i år infördes ett enhetligt checkbelopp, från att tidigare ha innehållit fem ersättningsnivåer inom arbetsmarknadsinsatser. Jobbpengen omfattar som längst 12 månader och upphör när kunden når egen försörjning genom arbete eller studier i sex månader eller mer. Nya och tydligare auktorisationsvillkor tas fram i samband med detta i syfte att kvalitetssäkra jobb- och utbildningsexperterna¹ samt skärpa uppföljningen.

Ersättningen är uppdelad i två delar, den första delen avser den pågående insatsen och betalas månadsvis och den andra delen av ersättningen, "bonus", betalas ut om jobb- och utbildningsexperten lyckas med uppdraget att kunden har uppnått egen hållbar försörjning genom arbete eller studier. Jobb- och utbildningsexperten ska styrka att kunden är i egen försörjning under minst 6 månader efter insatsen för att bonus ska betalas.

58 procent av kunderna fick egen försörjning

Under årets första fyra månader beviljades 26 kunder jobbpeng enligt det nya systemet med en nivå, men fortfarande finns det stora flertalet inom tidigare nivåer då deras insats inte slutförts från 2014. 58 procent av kunderna som beviljats jobbpeng har uppnått egen försörjning efter avslutad insats under tertialet. Totalt befinner sig 230 kunder i pågående insats genom jobbpeng. 34 nya personer har påbörjat lärlingsutbildning under perioden att jämföras med 60 personer under 2014. Kunder i offentligt skyddad anställning (OSA) har förändrats under perioden från 48 till 27 kunder. Under 2014 påbörjades ett arbete med att aktivt slussa ut personer som befann sig i OSA-anställning efter ett år. Många kunder hade då befunnit sig i anställningsformen i många år. Detta medförde inlåsningseffekter samtidigt som inga nya kunder kunde få tillgång till de begränsade platserna. Under perioden har 12 personer lämnat OSA-anställningen och gått vidare till andra anställningar med bättre villkor, flertalet har fått varaktig sjukersättning. Vi har nu ett eftersläp i handläggningen från arbetsförmedlingen som beviljar anställningsformen, vilket medför att alla platser idag inte är belagda men aktuella personer är identifierade.

-

¹ De enskilda anordnarna

Figur 1) Resultat arbetsmarknadsinsatser

Insats/Utredning,	Antal	På-	- Avslutade insatser/utredningar					
Period: T1, 2015	kunder	gående	Ny insats	Ej försörjningsstöd				
				Arbete eller studier		Övrigt	Totalt	
				Arbete	Studier	Summa		
Insatser								
Jobbpeng	26	26						
Jobbpeng förlängning	7	4		1		1	2	3
Jobbpeng nivå 2	9	4		5		5		5
Jobbpeng nivå 3	154	118	4	12	10	22	10	36
Jobbpeng nivå 4	24	10		5	1	6	8	14
Jobbpeng nivå 5	96	68	2	11	5	16	10	28
SFI/Praktik	57	39	1	3		3	14	18
Summa	373	269	7	37	16	53	44	104
Delsumma jobbpeng	316	230	6	34	16	50	30	86
Delsumma insats kommunen	373	269	7	37	16	53	44	104
Andel av avslutade kunder, %			7	36	15	51	42	100
Andel av avslutade kunder jobbpeng, %			7	40	19	58	35	100
Utredning/Rehabiliterande insatser								
Utredning	26	8	3	3	2	5	10	18
Arbetsprövning	7	2					5	5
Arbetsträning	16	13					3	3
Medicinsk utredning	21	11	1	1		1	8	10
OSA	27	27						
Summa	97	61	4	4	2	6	26	36
Totalt	470	330	11	41	18	59	70	140

Goda resultat inom beständighet av insats sex månader efter avslut samt relativt nöjda kunder inom arbetsmarknad

För att mäta beständigheten i en insats följs kunderna upp sex månader efter avslutad insats. Under första tertialet 2015 har 74 kunder varit aktuella för uppföljning efter avslutad insats sex månader tidigare. Av dessa personer befann sig 35 personer i arbete, tolv personer studerade och två personer var arbetslösa med kontakt på Arbetsförmedlingen. 25 före detta kunder har inte gått att nås i uppföljningen.

Det har påbörjat en enklare, löpande uppföljning av kundnöjdhet av arbetsmarknadsinsatser. Vid kontakter med kund tillfrågas denne om hur nöjd kunden är med insatsen, som graderas på en skala mellan 1-5.

Hittills har 197 kunder besvarat enkäten, som omfattats av insatser från samtliga jobb- och utbildningsexperter under 2015. 69 procent av kunderna upplevde en hög grad av nöjdhet i kontakt med jobb- och utbildningsexperter. Vid 12 av 21 jobb- och utbildningsexperter är nöjdhetsgraden mer än 80 procent. Nöjdhetsgraden hos små jobb- och utbildningsexperter är högre än hos större jobb- och utbildningsexperter.

Denna uppföljning har precis startat och behöver utvecklas, dels med kundens motivering av vad denne är nöjd med, dels med analys av vilka faktorer som påverkar nöjdheten. Mot bakgrund av dessa analyser kan samverkan med jobb- och utbildningsexperten mer precist förbättra förutsättningar och verksamhetsinsatser, för att kunden snabbt ska komma ut i egen försörjning.

Arbetslöshet vanligaste orsaken till ekonomiskt bistånd

Under perioden april 2014 till mars 2015 uppbar 949 bidragshushåll ekonomiskt bistånd vid ett eller flera tillfällen. Av dessa hushåll utgjorde 242 hushåll med barn. Vanligast förekommande hushåll för ekonomiskt bistånd är ensam man utan barn. Den vanligaste anledningen till att man får ekonomiskt bistånd är arbetslöshet, sjukdom eller att man är ensamstående förälder.

Antal hushåll som söker ekonomiskt bistånd har minskat under perioden jämfört med samma period 2014. Effektiva telefonbedömningarna och nybesök som erbjuds inom fem till sex dagar bedöms vara bidragande orsaker till nedgången. Regelbundna uppföljningar är också en viktig del i arbetet med att minska antalet bidragsmånader på kort och lång sikt. Personer som ansöker om ekonomiskt bistånd idag har en mer komplex situation och många saknar ett eget boende. Kostnaderna för tillfälliga boenden är fortsatt på en hög nivå i likhet med övriga länet.

I en jämförelse med Botkyrka utgjorde kostnader för hotell, härbärge och vandrarhem 15 procent av bruttokostnaden för det totala direktutbetalade ek biståndet 2014. År 2008 utgjorde den åtta procent.

Figur 2) Försörjningsstöd

Hushåll	April 13-	April 14-	Skillnad,	Ålder	Antal hushåll	Andel;
	mars 14	mars 15	%		Hushan	/0
Endast barn	2	1	-50	0 - 17	1	0
Ensam kvinna med barn	138	127	-8	18 - 20	22	2
Ensam kvinna utan barn	260	233	-10	21 - 24	128	13
Ensam man med barn	17	12	-29	25 - 34	228	24
Ensam man utan barn	452	423	-6	35 - 44	213	22
Gift/sambo med barn	93	103	П	45 - 54	185	19
Gift/sambo utan barn	52	50	-4	55 - 64	123	13
Summa	1014	949	-6	65 - 74	33	3
Bistånd I-3 månader	391	364	-7	75 - 84	9	I
Bistånd 4-12 månader	622	585	-6	85 -	7	I
				Summa	949	100

Under perioden 2010 till 2013 har andelen som erhållit ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet ökat i Stockholmsregionen från 38 till 47 procent. Motsvarande siffra i Nacka är en ökning från 34 till 45 procent. Dessa personer saknar helt eller delvis annan ersättning vid arbetslöshet. Studier visar att långvarigt bistånd i sig är en riskfaktor genom att det förstärker utanförskapet och försämrar möjligheterna att få en fast förankring på arbetsmarknaden. (Länsstyrelsens rapport 2013:10). I Nacka är genomsnittstiden i ekonomiskt bistånd 349 dagar innan avslut.

Samarbete mellan kommunen och Försäkringskassan kring nollplacerade

Många personer som har ekonomiskt bistånd i Nacka är sjukskrivna och saknar en sjukpenninggrundande inkomst, det vill säga är nollplacerade. Det handlar om ett hundratal personer. Även om rätten till ersättning från socialförsäkringen inte finns så har Försäkringskassan ett ansvar för att den som drabbats av sjukdom får tillgång till de insatser som behövs för att få tillbaka sin arbetsförmåga. För att det ska bli möjligt för kunder som är i behov av samordnade insatser, även då kommunen bär försörjningsansvaret, krävs ett väl fungerat och strukturerat arbetssätt mellan kommun och Försäkringskassan.

I samarbete med samordningsförbundet Välfärd i Nacka startade ett projekt hösten 2014 som syftar till att bygga upp en struktur för hur vi ska samarbeta kring kunder som uppbär ekonomiskt bistånd från kommunen och är sjukskrivna och i behov av samordnad insatser för sin återgång i arbete. I projektet ingår en arbetsgrupp med handläggare och experter från Försäkringskassan och Nacka kommun samt en styrgrupp.

Hittills har sex kunder som tidigare uppburit ekonomiskt bistånd från kommunen beviljats varaktig sjukersättning av Försäkringskassan inom ramen för projektet.

Anvisade ensamkommande barn 2014

Migrationsverket anvisade 2014 totalt 834 asylsökande ensamkommande barn till någon kommun i Stockholms län (totalt i landet gjordes 7060 anvisningar). 31 anvisningar gjordes till Nacka 2014. Vilket motsvarar 3,7 procent av de totala anvisningarna till länet. Nackas andel av länets befolkning är ca 4,4 procent.

Antal anvisade asylsökande ensamkommande barn i Stockholms län per 1000 invånare 2014:

- Genomsnitt i länet: 0,38 anvisningar per 1000 invånare.
- Genomsnittet i landet: 0,73 anvisningar per 1000 invånare.
- Nacka: 0,32 per 1000 invånare.

Av de 31 anvisningarna till kommunen, placerades 15 barn utanför kommunens gränser (varav en utanför Stockholms län). Sex flickor och 25 pojkar anvisades under 2014, den yngsta var 5 år gammal.

Generellt om mottagandet av ensamkommande barn i Stockholms län 2015

Alla länets 26 kommuner har skrivit nya överenskommelser för 2015. Av länets fördelningstal på 888 asylplatser i år, har kommunerna i länet idag överenskommelser om 858 asylplatser. En markant kapacitetsökning har skett första kvartalet 2015 i länet - vid årsskiftet hade länet 279 asylplatser och idag ligger siffran på 858. En ökning på strax över 300 procent.

Överenskommelse om asylplatser Nacka kommun 2015

Nacka kommun hade 15 asylplatser sedan september 2014, där nio platser var för pojkar 14-17 år och sex platser för barn 0-13 år. Kommunen skrev sedan upp sina asylplatser till 22 i februari 2015. 12 av platserna är till för barn 14-17 år och 10 platser för barn 0-13 år. Kommunens fördelningstal ligger på 48 asylplatser för 2015. Åtta kommuner har

ospecificerade överenskommelser (alltså ingen ålders- eller könsspecificering) i Stockholms län idag. Nacka är en av dessa åtta kommuner.

Sex ensamkommande barn har anvisats under 2015

Överenskommelsen som skrevs år 2012 innebär att Nacka idag har 27 boendeplatser för barn med uppehållstillstånd.

Under januari till april i år har totalt sex ensamkommande barn anvisats. Ytterligare barn inväntas utifrån lediga asylplatser. Huvuddelen av barnen är i åldrarna 14-17 år men fler yngre barn kommer till Sverige varför Migrationsverket har informerat att Nackas mottagande också kommer påverkas av detta. Arbets- och företagsnämnden fattade i mars beslut om att anta det nya fördelningstalet för ensamkommande om 48 asylplatser. Ett arbete pågår nu för att öka flyktingmottagandet och nå det nya fördelningstalet, till exempel ska en upphandling i dialogform ske för utökat antal boendeplatser.

Figur 3) Ensamkommande barn

	2014 helår	2015 I:a tertial
Antal anvisningar	31	6
0-13 år	2	2
14-17 år	29	4
Avslag	4	0
Åldersuppskrivningar	3	
Avvikna	4	0
LVU-placerade	2	I
Familjeåterföreningar ²	5	0

Under perioden har beslut om Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga fattats för en person. Alla ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd (PUT) erbjöds tre veckors sommarjobb under sommarlovet 2014 som ett led i att öka integreringen till svenska samhället. Även för sommaren 2015 kommer denna insats att ges. Migrationsverket genomför i samarbete med Länsstyrelserna i Stockholm, Gävleborg, Kronoberg, Norrbotten och Värmland projekt SMAK, Stärkt Mottagande Av Kvotflyktingar. Projektet syftar till att utveckla och förbättra strategier och arbetsmetoder för hur berörda aktörer i bosättningsarbetet kan arbeta för att gemensamt skapa goda förutsättningar för ett planerat mottagande av kvotflyktingar med ökad tillgänglighet till befintliga platser för målgruppen. Nacka har varit med i utvecklingen av testmodellen som ska effektivisera processen och samordningen.

Projektet medfinansieras av Europeiska flyktingfonden och pågår till och med juni 2015.

Under januari till april har Nacka kunnat erbjuda tio vuxna och barn boende utifrån överenskommelsen kring nyanlända. Ytterligare bostäder har tagits fram och fler nyanlända

² Samtliga familjeåterföreningar har ägt rum i Nacka. Familjerna bor på hotell och är aktuella för ekonomiskt bistånd,

inväntas. En kapacitetsutredning pågår även i kommunen kring nyanlända som ska redovisas för nämnden innan sommaren.

Förstärka insatser i integrationsarbetet i Nacka via samhällsorientering

Under första kvartalet 2015 har 86 elever ansökt till kursen Samhällsorientering, varav 80 erbjudits kursen. De elever som inte erbjudits har inte varit folkbokförd i Nacka. Efterfrågeökningen har varit stor och en orsak är att jobb- och utbildningsexperter har uppmuntrats att kombinera svenskundervisning med samhällsorientering i syfte att underlätta för kunden att kombinera språk och samhällsorientering. Möjligheten att kunna välja samma leverantör inom svenska för invandrare och samhällsorientering underlättar för personerna att fortare genomföra sina utbildningar.

Enligt lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare ska kommunerna erbjuda utbildning i svenska för invandrare samt samhällsorientering till alla personer som omfattas av lagen om etableringsinsatser³. Nacka kommun har valt att erbjuda samhällsorientering till alla nyanlända som ett stöd för individens integration. Alla som bor i Nacka och inte har svenska som modersmål, oavsett ålder, erbjuds samhällsorientering.

Utöver kursplanen som Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare kräver inbjuder Nacka även ett Nackaspecifikt utbildningsblock. Information ges där om hur man ansöker till förskola och skola, hur äldreomsorgen är organiserad, var biblioteken ligger mm. Under året kommer samhällsorienteringen ses över för att se hur den mer kan anpassas till nyanlända barn och unga.

Utveckla språkundervisningen i svenska

För alla elever som läser svenska för invandrare och uppbär ekonomiskt bistånd ingår språkpraktik. Syftet är att dels förstärka elevens språkinlärning samt att introducera eleverna till arbetsmarknaden. Under perioden har 34 elever kombinerat sin språkundervisning med språkpraktik. Även personer som inte uppbär ekonomiskt bistånd kan ges möjlighet till språkpraktik. Endast åtta personer har efterfrågat en kombination med praktik under perioden. Insatsen är frivillig och personen ansöker till kommunen. Insatsen syftar till att dels stimulera personens språkinlärning genom att erbjuda språkträning på en svensktalande arbetsplats samt dels erbjuda kontakter till arbetslivet redan under utbildningstiden. I Nacka väljer många kunder att läsa kursen svenska som andra språk istället för svenska för invandrare då kurserna täcker i princip samma kunskapsområde. Även dessa kunder erbjuds språkpraktik. En genomlysning av utbudet inom svenska för invandrare kommer att göras under 2015.

 $^{^3}$ Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare omfattar:

⁻nyanlända som har varit inskrivna vid Migrationsverkets mottagningsenheter

⁻Flyktingar och andra skyddsbehövande med uppehållstillstånd samt deras anhöriga i åldern 20-64 år

⁻kvotflyktingar

⁻unga 18-19 år utan föräldrar i Sverige (främst ensamkommande)

⁻anhörig som ansökt om uppehållstillstånd mer än två år efter den person den nyanlände har anknytning till samt först togs emot i en annan kommun.

Figur 4) SFI/Praktik

SFI-praktik	Antal avslutade eller pågående
Egen försörjning	4
SFI Praktik	4
Arbete	1
Pågående	3
Försörjningsstöd	8
SFI Praktik	8
Annan insats	3
Föräldraledig	1
Pågående	4
Totalsumma	12

80 procent av eleverna inom lärlings- och yrkesutbildningar har arbete efter utbildning

Nacka kommun har breddat utbudet bland sina lärlingsutbildningar och jobb- och utbildningsexperterna närmar sig branscher och företag i behov av arbetskraft. En yrkeseller lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen ger eleven möjlighet att möta en arbetsgivare under utbildningen och visa vad man kan erbjuda. En uppföljning av elever som läste yrkesinriktad vuxenutbildning i Nackas vuxenutbildning under 2014 visar att över 80 procent hade jobb efter avslutad utbildning.

Under 2014 beviljades totalt 60 personer, främst inom restaurang och livsmedel samt inom fordon och transport. Uppföljning sker sex månader efter avslutad insats. Nacka kommer under 2015 att göra motsvarande uppföljning av elever som har läst lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen. Hittills har inga elever kommit så långt.

Under 2015 har hittills 34 personer beviljats lärlingsutbildning varav fyra personer har gjort avbrott under perioden. Främsta branscherna är fordon och transport (38 procent) samt barn och fritid (12 procent).

Gemensam vuxenutbildning med Värmdö och nya angreppssätt för ökad måluppfyllelse inom SFI

Under år 2014 har efterfrågan på grundläggande vuxenutbildning minskat, sannolikt beroende på att nackabornas utbildningsbakgrund har stärkts. Däremot har efterfrågan på gymnasial vuxenutbildning ökat. Anledningen till detta kan vara dels en ökad efterfrågan av elever från andra kommuner och dels att kommunen börjat erbjuda ett större utbud av olika yrkesutbildningar som attraherar nya grupper av elever.

Vuxenutbildningen har haft en ökande andel elever i åldern 20 till 29 år. Detta kan bero på att fler ungdomar som hoppat av ungdomsgymnasiet vägleds till vuxenutbildning.

Resultaten ser goda ut för både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Inom båda verksamheterna finns större andel godkända betyg än föregående år. Ett positivt tecken är även att färre gymnasieelever avbryter sina studier.

Resultaten inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning ligger kvar på en fortsatt hög nivå med resultat på 85 procent och nästan i paritet med målvärdet på 90 procent. En analys har genomförts och redovisats för nämnden där det framgår att skolor med förbättringsområden har främst ett utbud inom ämnena matematik, biologi, fysik och kemi. Handlingsplaner för respektive skola har upprättats och har redovisats tillbaka till kommunen. Dessa jobb- och utbildningsexperter har fått i uppdrag att under våren 2015 förstärka det pedagogiska arbetet samt redovisa tillbaka elevresultaten enligt handlingsplan till Nacka kommun.

Vad gäller grundläggande vuxenutbildning har kursen svenska som andraspråk delats in i tre delkurser från hösten 2014 för att underlätta styrning och uppföljning samt nå en högre måluppfyllelse.

Jobb- och utbildningsexperter har frihet att organisera undervisningen tillsammans med eleven oavsett distansstudier eller klassrumsundervisning. Merparten av experterna erbjuder såväl distans- som klassrumsundervisning. Nacka följer upp resultaten på likartat sätt oavsett utbildningsform.

Kommunledningen för Nacka och Värmdö har kommit överens om att utveckla ett närnare samarbete. Vuxenutbildningarna inom Nacka och Värmdö har under tio år haft ett nära samarbete. Nu förstärks detta arbete genom att kommunerna har tagit fram gemensamma auktorisationsvillkor för vuxenutbildningen och gemensam uppföljningsplan. From 1 juli 2015 kommer Värmdös elever att söka vuxenutbildning genom Nackas ITsystem och till hösten planeras ett närmare tekniskt samarbete.

Andelen arbetslösa med invandrarbakgrund ligger kvar på samma nivå som 2014. Andelen kursdeltagare inom svenska för invandrare som fått godkänt betyg har inte nått upp till målvärdet på 50 procent.

Under våren har en genomlysning av svenska för invandrare påbörjats för att hitta nya angreppssätt för ökad måluppfyllelse för målgruppen. Idag har vi en situation där vi ser att enbart cirka 40 procent får betyg senast terminen efter kursstart, samtidigt som det förekommer ett stort antal avbrott för personer som läser svenska för invandrare. Nacka har idag ett 15-tal aktörer som erbjuder utbildning i svenska för invandrare till Nackas medborgare, såväl till redan etablerade- som till nyanlända personer till Sverige och Nacka. Flera erbjuder även arbetsmarknadsinsatser och eller vuxenutbildning.

I mars 2015 fick arbets- och företagsenheten genom ett politikeralternativ uppdrag att utreda möjligheten att få minst en sfx⁴-bildningsanordnare, kommunal eller fristående, som lokaliserar sin verksamhet centralt och lättillgängligt för Nackabor. I politikerinitiavet föreslås även att alternativ tas fram för hur språkpraktik ska komma fler till del.

⁴ SFI-utbildning där man rekryterar elever med samma yrkesbakgrund i hemlandet.

En målgruppsanalys sker parallellt för att ge svar på hur många av de som läser svenska för invandrare som omfattas av etableringsreformen⁵, vilka personer som gått länge inom svenska för invandrare och uppbär ekonomiskt bistånd, kön ålder, kursfördelning etc. I samband med att ovan utredning ses även förutsättningen för praktikchecken kopplat till svenska för invandrare över. Beslutsärende med förslag på tydligare inriktning för svenska för invandrare tas upp i arbets- och företagsnämnden i september.

Nya arbetstillfällen via eget företagande och entreprenörskap

I Nacka kommun erbjuds innovations- och entreprenörsrådgivning för att öka tillväxten och skapa jobb. Innovationsrådgivningen vänder sig till såväl företagare som privatpersoner, oavsett vilken bransch idén tillhör. Syftet är att tillvarata den egna drivkraften och entreprenörsandan hos varje medborgare samt öka företagsmöjligheten och skapa nya arbetstillfällen för fler människor, företag och organisationer, näringsliv, offentlig verksamhet och civilsamhälle.

Under perioden har 33 personer fått innovations- och entreprenörsrådgivning. Av dessa är nio enskilda firmor, fyra aktiebolag samt 20 personer i arbetsmarknadsåtgärd. Därutöver har telefonrådgivning skett till 46 personer samt grupprådgivning till ungdomar i Nackas gymnasium.

Ung företagsamhet (UF) arbetar med processutbildningen UF-företagande på gymnasiet inom såväl yrkesprogrammen som de studieförberedande kurserna. Nacka kommun har under flera år varit en viktig aktör som stöttat verksamheten på flera sätt, bland annat via innovations- och entreprenörsrådgivning där ett tiotal personer fått stöd.

Mentorskapsprogram

Nacka kommun har efter sin kartläggning av befintliga mentorsskapsprogram arbetat för att tillgängliggöra dessa för personer som står utanför arbetsmarknaden. Under perioden har Nacka kommun bland annat ingått ett samarbete med "Kompis Sverige" som erbjuder mentorsprogram för nyanlända samt startat upp ett samarbete i en pilot med Saltsjöbadens Rotaryklubb. I dagsläget ingår åtta adepter (invandrarakademiker som är arbetssökande) i mentorskapsprogrammet hos Rotary. Piloten ska utvärderas efter sista juni. Via hemsidan "Volontär i Nacka" kan personer som vill bli mentorer numera registrera sig och få information om aktuella och kommande mentorskapsprogram.

14 ungdomar tillbaka till studier eller i arbete under perioden

Under perioden har 74 ungdomar hoppat av gymnasiet eller på annat sätt aktualiserats som följer skollagen (2010:800). Det är ungefär samma nivå jämfört med samma period föregående år. Samtliga ungdomar är kontaktade och nådda utom en med okänd adress. Drygt hälften har svarat att de redan är sysselsatta via studier eller arbetar. Svarsfrekvensen

⁵ 2010 beslutade riksdagen om en ny lag som ska påskynda nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Varje nyanländ ska utifrån sina förutsättningar få professionellt stöd att så snabbt som möjligt lära sig svenska, komma i arbete och klara sin egen försörjning. Den nya lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare brukar kallas etableringsreformen.

har varit hög och hembesök har endast gjorts hos tre ungdomar. 17 ungdomar har tackat ja till en insats genom kommunen, varav tio har varit i åldrarna 16 till 17. Dessa ungdomar har kombinerat arbete och studier via insatsen studieförberedande praktik. Det är en markant ökning sedan 2014. Under hela förra året var det elva ungdomar som beviljades studieförberedande praktik.

Figur 5) Ungdomsuppföljning

Ungdomsuppföljning		Period
Antal avhoppade elever	74	
Antal okända	1	
Antal ej nådda efter brev och hembesök	0	
Antal som tackat nej till insats	2	
Antal som redan har en aktivitet	40	
Antal som tackat ja till insats	17	
Vägledning*	14	
Insatser & resultat	Period	Utgående period
Pågående insatser:	47	47-14=29
varav Jobbpeng	16	11
varav Studieförberedande praktik	14	13
Komb. studieförberedande praktik/studier	2	2
Vägledning*	15	3
Avslutade insatser, varav:	18	
Arbete efter insats	2	
Studier efter insats	0	
Övrigt efter insats	4	(sjukskrivning, behandling)
Arbete efter vägledning	2	
Studier efter vägledning	10	
	29	

Vägledningssamtal och vägledningsmöten för ungdomar som är i riskzonen att hoppa av har ökat. Resultaten av vägledningssamtalen är mycket goda. Tio personer har återgått till studier efter vägledning och två unga har fått arbete efter vägledning. Syftet med samtalen är att i första hand hitta vägar för den unga att fortsätta studera. Har det gått en tid in på vårterminen, kan det vara svårt att byta skola. Ett sätt att försöka hålla eleven kvar i skolan är att den får en individuell studieplan under våren, för att sedan börja om årskursen till hösten. Ett annat alternativ är att kombinera detta med praktik.

Flera ungdomar kan inte tänka sig att gå tillbaka till gymnasiet men är intresserade av att börja på folkhögskola. Då kan ungdomarna göra studiebesök inför ansökan.

Periodens lägre resultat på 29 procent i arbete eller studier efter avslutad insats kan förklaras med att uppföljningen följer terminssystemet i likhet med vuxenutbildningen vilket gör att resultat för dessa elever inte är i mål.

Rekryteringsmässan

Samma dag och på samma plats som kommunens feriemässa, Jobb Ett mässan, anordnades för tredje gången i rad en rekryteringsmässa av Nacka kommun i samarbete med Värmdö kommun och arbetsförmedlingen. 29 företag och 250 arbetssökande mellan 18 till 65 år besökte mässan. Några kommentarer från besökande på mässan var "Fyllt av varma och trevliga människor och möjligheter" samt "Företagarna gav bra information".

Ökade möjligheter för unga med aktivitetsersättning att komma ut på arbetsmarknaden genom samordnad studie

I dag finns runt om i landet många projekt med arbetslivsinriktade insatser för unga med funktionsnedsättning utöver insatserna i Arbetsförmedlingens, Försäkringskassans och kommunernas ordinarie verksamheter. Studier visar att projekten ofta leder till att unga tar sig vidare till arbete, studier eller andra insatser. De utvärderingar som hittills gjorts ger dock inget svar på exakt vad i insatserna som leder till den positiva utvecklingen för de deltagande personerna. Med anledning av detta gavs Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i uppdrag av regeringen att under 2014 till 2016 effektutvärdera hur arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser påverkar möjligheten för unga med aktivitetsersättning, på grund av nedsatt arbetsförmåga, att etablera sig på arbetsmarknaden.

Syftet med projektet är att utvärdera insatser enligt Supported Employment (ett samlingsnamn för en viss typ av arbetsrehabiliteringsinsatser för personer med funktionshinder), Case management (personligt ombud för individen i kontakter med berörda myndigheter) samt myndigheternas förstärkta samarbete för att se om det finns vetenskapligt belägg för att de ger möjlighet för unga med aktivitetsersättning att etablera sig i arbetslivet. Utvärderingen vill även svara på frågan om olika insatser är olika effektiva.

Målgruppen för projektet är enligt regeringsuppdraget unga personer som har aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga mellan 19 till 29 år. Tjugo kommuner deltar i projektverksamheten, varav Nacka är en part.

Effektutvärderingen genomförs i projektform och målsättningen är att 1 000 personer med aktivitetsersättning deltar under 2015 i Sverige. Totalt har idag 117 unga i Nacka aktivitetsersättning och står utanför arbetsmarknaden, varav 30 beräknas ingå i projektet under 2015. Hittills har två deltagare slumpats till insatsen Case manager i Nacka.

Den huvudsakliga inriktningen för insatserna är arbete, men insatserna kan även beröra andra områden där deltagaren behöver stöd och hjälp i kontakten med myndigheter och organisationer.

Figur 6) Måluppfyllelse

Strategiskt mål (koppling övergripande)	Läge	Nyckeltal	Utfall	Mål- värde 2015
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören	Ok	Andel kursaktiviteter inom grundläggande vuxenutbildning som fullfölj med lägst betyg godkänt, %	85	≥90
i Sverige genom en högkvalitativ		Andel kursaktiviteter inom gymnasial vuxenutbildning som fullfölj med lägst betyg godkänt, %	85	≥90
vuxenutbildning som möter individens och företagets		Andel elever som har en egen försörjning sex månader efter genomförd lärlingsutbildning, %.	Т3	≥70
kompetensbehov (God Kommunal service)		Andel nöjda kunder/elever (vuxenutbildning, SFI, arbetsmarknadsinsatser, samhällsorientering), %	ТЗ	≥90
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till	Ok	Andel av ungdomar, 16-18 år som hoppar av gymnasiet och har tackat ja till en insats från kommun, som efter avslutad insats återgår till arbete eller studier, %	29	≥50
ett ökat innanförskap och en väsentligt lägre arbetslöshet. (God		Lägre andel arbetslösa med invandrarbakgrund i Nacka, ålder 18-64, jmf med snittet för referenskommuner, % -enheter	-1,0	≥0,5
livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling)		Lägre andel arbetslösa ungdomar i Nacka, ålder 18-24, jmf med snittet för referenskommuner, % -enheter	-0,8	≥0,5
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören	Ok	Andel av kursaktiviteter grundläggande och gymnasial vuxenutbildning som avbryts, % -enheter	31/15	25/14
i Sverige som leder till tillväxt, integration och		Andel kursdeltagare i SFI som senast terminen efter kursstart fullföljt kurs med minst betyget godkänt, %	35	≥50
fler arbetstillfällen (God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling)		Genomsnittlig kursperiod för SFI A, B, C och D, månader	(A 5,5; B 5,8 C 3,9; i.u.)	≤(5,5,5,5; 5,5; 3,8)
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören	Ok	Egen försörjning efter av kommunen genomförd arbetsmarknadsinsats, %	58	≥70
i Sverige med en mångfald av flexibla		Andelen elever som anser att Nacka kommun har en bra mångfald respektive flexibla lösningar inom vuxenutbildning, %	Т3	≥90
lösningar. (Stor valfrihet)		Andelen kunder som anser att Nacka kommun har en bra mångfald respektive flexibla lösningar inom arbetsmarknadsinsatser, %	ТЗ	≥90

Insatta resurser

Prognostiserat underskott på 0,2 miljoner kronor

Utfallet för perioden januari till april uppvisar ett utfall på 57,0 miljoner kronor. En negativ avvikelse på 0,8 miljoner kronor jämfört med periodiserad budget. Årets utfall prognostiseras till 168,7 miljoner kronor, en negativ avvikelse med 0,2 miljoner kronor jämfört med budget.

Figur 7) Resultatrapport

Verksamhet, tkr		Period			Prognos		Budget	Av-
	Utfall	Budget	Avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto		vikelse
Grundläggande vuxenutbildning	-1 836	-1 433	-403	2 100	-6 300	-4 200	-4 300	100
Gymnasial vuxenutbildning	-13 401	-9 667	-3 734	10 000	-41 600	-31 600	-29 000	-2 600
Svenska för invandrare	-3 142	-3 500	358	600	-9 700	-9 100	-10 500	I 400
Särvux		-267	267		-800	-800	-800	
Arbetsmarknadsinsatser, kundval	-4 864	-4 833	-31		-14 500	-14 500	-14 500	
Arbetsmarknadsinsatser, avtal	-5 650	-5 583	-66		-16 750	-16 750	-16 750	
Feriejobb för ungdomar	-184	-1 000	816		-3 000	-3 000	-3 000	
Ekonomiskt bistånd	-17 110	-16 133	-976	I 200	-52 400	-51 200	-48 400	-2 800
Ensamkommande barn	128		128	45 000	-45 000			
Nyanlända/Flykting	2 717	-50	2 767	8 500	-5 000	3 500	-150	3 650
Tolkservice flykting	-23	-25	2		-75	-75	-75	
Välfärd i Nacka	-188	-250	62		-750	-750	-750	
Konsumentrådgivning & KC-service	-697	-723	26		-2 091	-2 091	-2 170	79
Samhällsorientering	-112	-233	121		-700	-700	-700	
M&H	-12 283	-12 223	-60		-36 669	-36 669	-36 669	
Nämnd	-319	-250	-69		-750	-750	-750	
Summa	-56 963	-56 171	-792	67 400	-236 085	-168 685	-168 514	-171

Positiv avvikelse på flyktingmottagandet

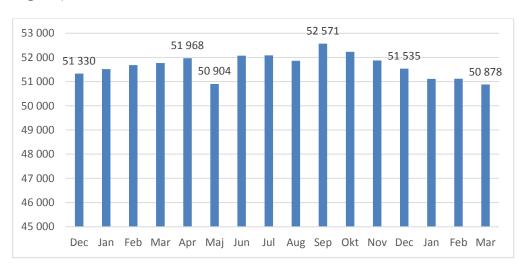
Skillnaden jämfört med föregående prognos (-5,2 miljoner kronor) är dels den positiva avvikelsen på flyktingmottagandet (3,7 miljoner kronor) samt en mer positiv prognos för avvikelsen för verksamheterna svenska för invandrare (0,9 miljoner kronor) och ekonomiskt bistånd (0,5 miljoner kronor). Verksamhetsposten mottagande av flyktingar innehåller intäkter som ska finansiera skilda verksamhetskostnader i kommunen. Merparten av kostnaderna bokförs under respektive kärnverksamhet, såsom svenska för invandrare, samhällsorientering, särskild boende mm, varför de faktiska kostnaden för denna verksamhet är betydligt högre. I framtida redovisningar bör övervägas att i resultatredovisningen enligt figur 7, ta bort denna verksamhetspost och redovisa intäkter

och kostnader under sina respektive kärnverksamheter. Detta hindrar inte att, som med annan verksamhetsredovisning, ha separata redovisningar för denna specifika kundgrupp.

Ekonomiskt bistånd prognostiseras till ett underskott på 2,8 miljoner kronor

Verksamheten ekonomiskt bistånd prognostiseras till ett underskott på 2,8 miljoner kronor jämfört med budget. Orsaken är att det inte gått att hitta aktiviteter som innebär att kostnaderna ska minskas med cirka nio procent jämfört med utfall år 2014. Däremot finns övertygelsen att de organisatoriska förändringar som skett från årsskiftet, som innebär ett ytterligare fokus på insatser att få ut individer i egen försörjning, kommer att innebära en succesiv minskning av kostnaden. Det senaste halvåret har kostnaden minskat och i mars låg årskostnadstakten på 50,9 miljoner kronor. Prognosen för helåret är totalt 51,2 miljoner kronor

Figur 8) Kostnad ekonomiskt bistånd, tusentals kronor och rullande 12 månader

Figur 9) Måluppfyllelse

Strategiskt mål (koppling övergripande)	Läge	Nyckeltal	Utfall	Mål- värde
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören	Ok	Lägre genomsnittlig insatstid fram till egen försörjning, jmf med referenskommuner, % -enheter	10	≥30
i Sverige med insatser som är kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara (Effektivt resursutnyttjande)		Andel med försörjningsstöd 10 månader eller längre jämfört med snittet för referenskommuner, % -enheter	12	≥0
		Procentenheter lägra försörjningskostnad per invånare, jmf med länet, % -enheter	35	≥45
		Procentenheter lägre genomsnittskostnad för vuxenutbildning per heltidsstuderande, jämfört med länet, % -enheter	Т3	≥0
		Andelen hushåll med försörjningsstöd som förekommer 10-12 månader under en tolvmånadersperiod, %	30	≤26

Malin Westerback Direktör Arbete och fritid Jonas Bisander Controller Arbets- och företagsenheten